

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Leuven**

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
27 januari 2015	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit	
(003329)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.
4	

De opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs van de Katholieke Hogeschool Leuven (KHLeuven) is ingebed in het Departement Lerarenopleiding (DLO).

De opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (alle varianten) telt 676 ingeschreven studenten en wordt aangeboden in een regulier traject op de Campus Leuven en de Campus Diest. Op de Campus Leuven wordt er eveneens een verkort traject in avond- en weekendonderwijs aangeboden.

De onderwijsvisie van de KHLeuven streeft naar een brede vorming en competentie-ontwikkelen onderwijs op maat in een stimulerende leeromgeving. De opleiding heeft deze benadering verder uitgewerkt in een eigen visie op de opleiding van aanstaande leraren. De opleiding wil een opleiding zijn waar competentie-ontwikkelen onderwijs en een verruimde visie op professionaliteit centraal staan en een stevige basiskennis aanwezig is.

De opleiding volgt de decretaal vastgelegde basiscompetenties, maar hanteert sinds 2008-2009 een nieuwe competentiematrix waarmee ze hieraan een eigen invulling geeft. Deze competentiematrix stelt de professionele identiteit van de leraar centraal. Naast de professionele attitudes die in alle opleidingen van de KHLeuven voorop worden gesteld (bezieling, respect, initiatief nemen, samenwerken, zin voor initiatief) vindt de opleiding ook beslissingsvermogen, creatieve gerichtheid, flexibiliteit, kritische ingesteldheid en verantwoordelijkheidszin essentieel.

De commissie concludeert dat de opleiding systematisch boven de basiskwaliteit uitstijgt voor wat betreft de eerste generieke kwaliteitswaarborg. Sterk punt van de opleiding is de competentiematrix die een eigen invulling geeft aan de decretale basiscompetenties en die gedragen wordt door alle betrokkenen. Bovendien fungeert de competentiematrix als richtinggevend instrument voor de opleiding. Ook de sterke banden met het werkveld zijn pluspunten van de opleiding. De commissie meent dat alle kaders binnen de opleiding

Pagina 2 van 9 aanwezig zijn en dat deze bovendien goed zijn onderbouwd. De commissie meent dat het nu tijd is dat de opleiding buiten de lijntjes durft te kleuren en hierbij voldoende creativiteit en innovatie aan de dag legt. Dan kan de opleiding uitgroeien tot een internationaal voorbeeld.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed.

De opleiding voorziet praktijkervaring doorheen het hele curriculum. Deze neemt zowel in omvang als complexiteit toe gedurende de opleiding. De opleiding opteert voor een geleidelijke stageopbouw over de stagesemesters heen waarbij telkens een thema centraal staat. In het eerste semester ligt de focus op een brede kennismaking met de lagere school, de professionele houding en de eigen motivatie. Bijna wekelijks komt de student in de stageschool. In het tweede semester neemt de student meer de rol op van lesgever in specifieke klascontexten. In het derde semester geven studenten oefenlessen die uitmonden in een vierdaagse stage. De focus ligt op werkvormen en materiaalgebruik om zo onderbouwd en innoverend te werk te gaan. Werken met doelgroepen is de focus van de stage tijdens het vijfde semester. Deze stage wordt divers ingevuld. Zo participeren studenten in een school of instelling voor maatschappelijk kwetsbare kinderen. Daarnaast zijn ook een stage in het eerste leerjaar en een leerzorgstage voorzien. De ingroeistage, het sluitstuk van de stagecomponent, duurt twaalf weken waarbij de student het volledige takenpakket overneemt en een openluchtklas begeleidt.

De commissie stelt vast dat de wijze waarop de opleiding vorm geeft aan het kernprogramma zorgt voor een duidelijke koppeling tussen vakinhoud, vakdidactiek en stage. Het competentieprofiel van de opleiding biedt hierbij duidelijke houvast aan alle actoren, maar vraagt grote inspanningen van studenten om inzicht te verwerven in de wijze waarop het programma het competentieprofiel in de praktijk brengt.

De bachelorproef neemt de vorm aan van een cluster van toetsen en afstudeerwerken en bestaat uit de ingroeistage en drie opleidingsonderdelen. Omwille van de keuze om het hele competentieprofiel te beoordelen, worden er geen vrijstellingen verleend in het werktraject voor de onderdelen van de bachelorproef. De student verzamelt alle informatie uit de verschillende toetsvormen in een assessmentportfolio. Om het assessment beheersbaar te houden, werd het aantal competenties gereduceerd tot een zestal nietcompenseerbare competenties en een tweetal talentgerichte en schoolgerichte competenties. De student dient in een interview met onafhankelijke assessoren toelichting te geven bij de aangeleverde bewijsstukken.

Voor de meeste opleidingsonderdelen wordt cursusmateriaal uitgewerkt door de vakgroep op basis van handboeken, vakliteratuur, onderzoeken en eigen expertise. Een aantal cursussen wordt uitgegeven bij ACCO. Via de digitale leeromgeving kunnen docenten ook bijhorende presentaties, literatuurlijsten, websites, artikels,... ter beschikking stellen van de studenten. Zowel de aangeboden handboeken, syllabi als het lesmateriaal op het online leerplatform zijn zorgvuldig opgebouwd volgens de richtlijnen van de opleiding, wat de helderheid bevordert.

De werkvormen zijn prima, maar door de grote studentenaantallen wordt er veelal op een klassieke wijze lesgegeven. Een meer creatieve invulling is wenselijk. Op het vlak van internationalisering is de opleiding actief op verschillende terreinen. Enerzijds wil ze alle studenten betrekken bij een internationale ervaring via de klassieke

Pagina 3 van 9 studentenmobiliteit maar ook via andere 'windows of mobility'. Sinds twee jaar kunnen studenten ook op Noord-Zuidstage gaan. Hiervoor wordt samengewerkt met geselecteerde partners. De opleiding heeft ook diverse kleinere en kortere initiatieven waarbij studenten één of twee weken kennismaken met andere onderwijssystemen in Nederland, Turkije en Slowakije. Op het vlak van internationalisering@ home worden er Engelstalige opleidingsonderdelen aangeboden, maar ook in andere opleidingsonderdelen is er aandacht voor internationale ervaringen.

De commissie stelt vast dat de opleiding kan rekenen op voldoende infrastructuur. De infrastructuur op de campus te Diest wordt gedeeld met de opleiding kleuteronderwijs. Naast de nodige onderwijsruimtes, voorzien van multimedievoorzieningen, kan de opleiding ook rekenen op een PC-lokaal en een polyvalente ruimte. Slechts één lokaal is voorzien van een smartboard. Zowel in Diest als in Leuven zijn er specifieke vaklokalen voorzien. In Leuven deelt de opleiding de meeste infrastructuur met de opleidingen kleuteronderwijs en secundair onderwijs. In totaal zijn er zeven smartboards voorzien, waarvan vijf mobiele installaties.

De studie- en studentenbegeleiding omvat een aantal begeleidingsactiviteiten die de studenten informeren, adviseren en begeleiden, en dit vanaf instroom, via doorstroom tot uitstroom. Studenten kunnen inschrijven voor een zomercursus Frans of een gratis instapcursus Nederlands. Bij inschrijving kunnen studenten een oefenpakket wiskunde aankopen.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau als voldoende.

De opleiding hanteert een brede waaier aan evaluatievormen voor de toetsing, waarbij in de eerste fase de schriftelijke toets het meeste voorkomt. Naarmate de opleiding vordert, wordt er meer geëvalueerd op basis van opdrachten, portfolio's, presentaties,... De commissie stelt aan de hand van de competentiematrix vast dat op dit moment alle leerresultaten aan bod komen tijdens de opleiding. De commissie waardeert de wijze waarop de opleiding de betrouwbaarheid en validiteit van de toetsen bewaakt.

De commissie stelt vast dat de opleiding bij de beoordeling sterk steunt op de kritische zelfreflectie van de studenten, wat ze als positief beschouwt. Ze meent echter dat de opleiding meer aandacht dient te hebben voor het creëren van een gezond evenwicht binnen de assessmentvormen in de gehele opleiding. De commissie stelt namelijk vast dat op bepaalde momenten in de opleiding de kans bestaat dat er 'overreflectie' optreedt, waardoor de meerwaarde van zelfreflectie verloren kan gaan. De commissie adviseert daarnaast op bij de evaluatie de rol van de stagementoren te versterken, gelet op hun specifieke professionaliteit met betrekking tot de evaluatie van de stage.

De commissie heeft een selectie van de bachelorproeven ingekeken. De onderwerpen sluiten aan bij de dagelijkse onderwijspraktijk en de werken worden dan ook sterk gewaardeerd door studenten en het werkveld. De commissie waardeert de wijze waarop de opleiding het onderzoek vorm geeft. Ze meent echter dat de transparantie van de beoordeling wordt gehinderd door de omvang en diversiteit van de opdrachten binnen het eindwerk. De commissie adviseert dan ook om na te gaan hoe de beoordeling in de toekomst transparanter kan verlopen en de kwaliteit van de beoogde leerresultaten zorgvuldig beoordeeld kan worden.

Pagina 4 van 9 De opleiding heeft een diplomarendement per instromende cohorte dat aansluit bij het Vlaams gemiddelde.

Op basis van de bevestigingen van het werkveld blijkt dat de afgestudeerden direct inzetbaar zijn met weinig tot geen ondersteuning. Meer dan 70% vindt dat de studenten van de KHLeuven beter of even goed zijn opgeleid dan afgestudeerden van andere opleidingen. Gelijkaardige beoordelingen worden gegeven door de afgestudeerden.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de Katholieke Hogeschool Leuven. De opleiding wordt aangeboden te Leuven, Diest zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 27 januari 2015

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line and a vertical stroke.

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

---

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Van deze gelegenheid heeft de instelling geen gebruik gemaakt.

Pagina 6 van 9 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Naam instelling	Katholieke Hogeschool Leuven
Adres instelling	de heer Toon Martens, algemeen directeur Abdij van Park 9 B-3001 HEVERLEE België
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Katholieke Universiteit Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Onderwijzer(es)
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – ja
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Leuven, Diest
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	Elk academiejaar
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education

---

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs begeleidt autonoom en in het Standaardnederlands leerlingen bij hun leer- en ontwikkelingsproces. Vertrekkende vanuit de beginsituatie van de klasgroep en de individuele leerling en de eindtermen en leerplannen formuleert hij concrete doelstellingen en selecteert hij de passende leerinhouden, leermiddelen, werk- en groeperingsvormen. Hij kiest geschikte differentiatie-, evaluatie- en remediëringmethodes.
2. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs creëert een positief leer- en leefklimaat in de klas en op school waarin leerlingen zich kunnen ontplooien en worden voorbereid op maatschappelijke participatie. Hij bevordert emancipatie en speelt gericht in op de diversiteit binnen de leerlingengroep.
3. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs beheerst de leerstof voor Nederlands, Frans, wiskunde, wereldoriëntatie, lichamelijke opvoeding, muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende thema's leren leren, sociale vaardigheden en ICT en vertaalt deze op een kritische manier in leerinhouden- en activiteiten. Hij volgt recente ontwikkelingen op.
4. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs creëert in een complexe context een veilige, stimulerende en werkbare leeromgeving. Hij gaat correct om met administratieve taken en gaat gestructureerd te werk bij time- en klasmanagement.
5. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs stuurt zijn functioneren bij en innoveert aan de hand van een systematische en kritische reflectie op de eigen professionele praktijk vanuit relevante theoretische denkkaders en inzichten uit onderwijsonderzoek.
6. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs benadert ouders/verzorgers als volwaardig partner in het klas- en schoolgebeuren en neemt initiatieven om hen hierbij te betrekken. Hij communiceert doelgroepgericht en in een passend register
7. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs werkt zowel autonoom als teamgericht. Hij neemt in het schoolteam mee de verantwoordelijkheid op voor de realisatie van de gekozen visie en aanpak.
8. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs legt contacten en werkt samen met aanbieders van onderwijsbetrokken initiatieven en andere externe partners.
9. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs neemt deel aan het debat over onderwijskundige thema's en de rol van de leraar in de samenleving, ook in internationaal perspectief.
10. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs informeert zich over en denkt kritisch en met een open geest na over actuele thema's en maatschappelijke ontwikkelingen.

Pagina 9 van 9 **Bijlage 4: Samenstelling van de commissie**

Voorzitter:

- Mieke Smits, personeelsdirecteur, directeur van het Taaluniecentrum "Nederland als vreemde taal" te Brussel;

Leden:

- Eddy Boutens, gewezen directeur in een basisschool te Brugge;
- Ludo Heylen, directeur van het CEGO, het Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs;
- Jan Vanhoof, (onderwijsdeskundige) hoofddocent in het Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen te Antwerpen;
- Jenneke de Kerf (student-lid) studente Arteveldehogeschool.

De commissie werd ondersteund door Daphne Carolus, secretaris.